

GEBIEDSAGENDA

OUDE WIJKEN 2024 – 2027

INLEIDING

Groningen werkt gebiedsgericht. Dat betekent dat de gemeente niet overal hetzelfde doet, maar rekening houdt met het karakter, de cijfers uit de wijkcompassen en de specifieke opgave van een gebied. Alle zeven gebieden in de gemeente Groningen hebben een wijkwethouder en een gebiedsteam. Zij werken samen met bewoners en wijk- en dorpsorganisaties.

We hebben extra aandacht voor de noordelijke wijken. De Hoogte, Indische buurt en de Oosterparkwijk zijn onderdeel van deze noordelijke wijken en maken samen met Vinkhuizen, Paddepoel en Selwerd in gebied West deel uit van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Om de structurele problemen samen aan te pakken is begin 2023 een maatschappelijke coalitie gevormd, bestaande uit bewoners, gemeente, woningcorporaties, politie, welzijn, werkgevers, onderwijs, kinderopvang en het Rijk. Deze partijen committeren zich de komende 15 á 20 jaar aan de ambities en opgaven voor Groningen-Noord. De randvoorwaarde is dat we zorgen voor het ten volle benutten van ervaringskennis in de wijken.

In een aantal wijken werken we sinds 2018 aan de wijkvernieuwing. De activiteiten voeren we in samenhang uit en leggen we vast in een uitvoeringsprogramma per wijk. In De Hoogte en de Indische buurt werken we met het uitvoeringsprogramma ['Mooie Wijken'](#).

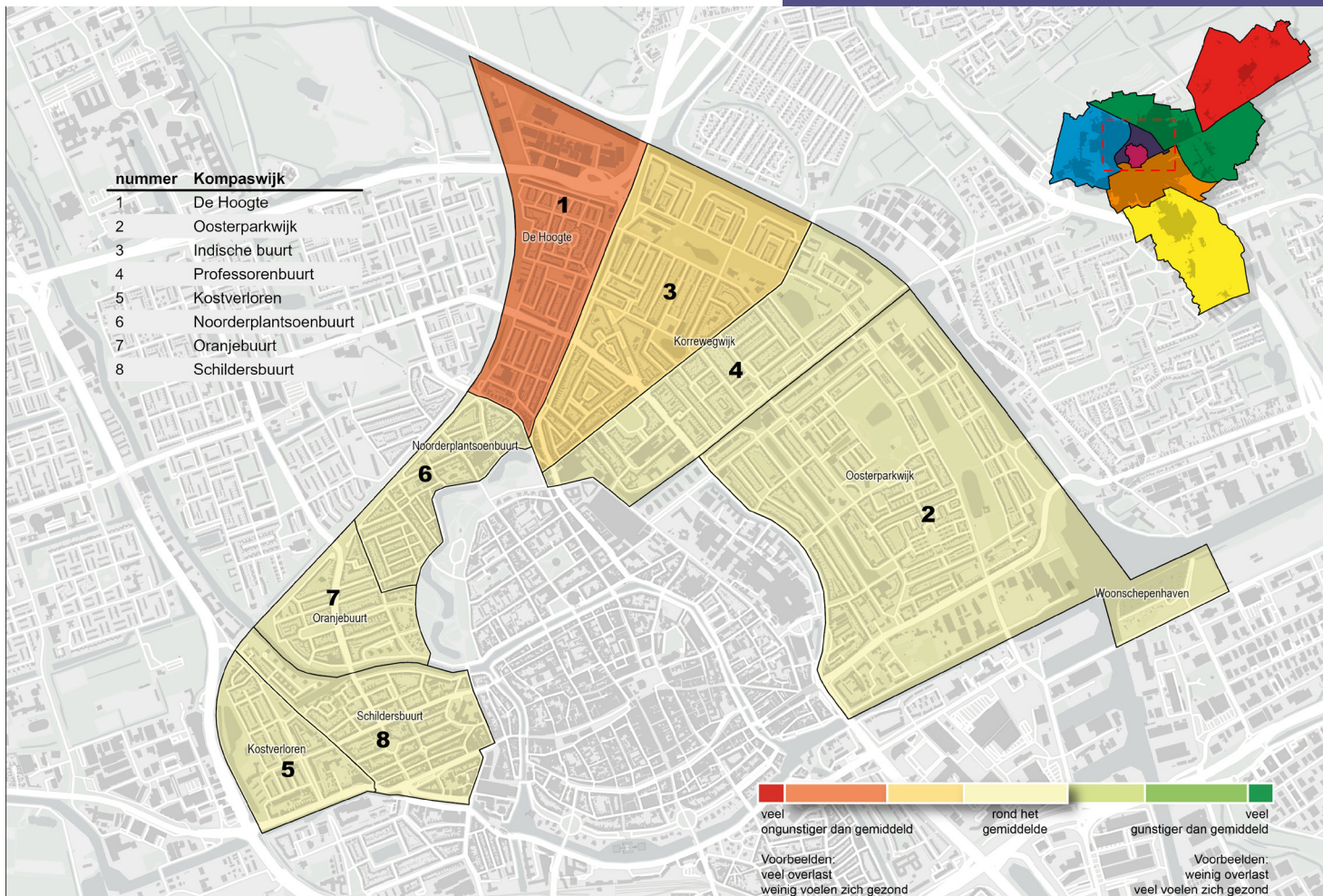
In deze eerste gebiedsagenda leggen we prioriteiten voor Oude Wijken vast. Ook zijn de aandachtspunten uit de gebiedsanalyse van Oude Wijken in deze gebiedsagenda terug te vinden. Daarnaast nemen we de doelstellingen die zijn vastgelegd in het [Ambitiedocument](#) van de Maatschappelijke coalitie Groningen-Noord over voor De Hoogte, Indische buurt en de Oosterparkwijk. Deze gebiedsagenda Oude Wijken is richtinggevend voor onze eigen inzet en die van onze partners in het gebied. Zo maken we met een gebiedsgerichte aanpak betere keuzes, pakken we ongelijkheid tussen gebieden aan, en versterken we het onderlinge vertrouwen.

GEBIEDSCYCLUS

Met onze wijkcompassen ontsluiten we per wijk een schat aan informatie op basis van enquêtes en data. Dit vatten we elke twee jaar samen in een gebiedsanalyse. De volgende stap in de cyclus is de gebiedsagenda. Deze stellen we voor vier jaar vast, na twee jaar volgt een update. Tenslotte leggen we de activiteiten en projecten die we uitvoeren vast in de gemeentebegroting en de uitvoeringsprogramma's voor de wijkvernieuwingswijken. Aan het begin van elk jaar laten we onze plannen zien in de Gebiedsjaarplannen.

WIJKEN EN BUURTEN

Noorderplantsoenbuurt, Oranjebuurt, Schildersbuurt, Kostverloren, De Hoogte, Indische buurt, Professorenbuurt, Oosterparkwijk, Woonschepenhaven

GEBIEDSANALYSE

Wat valt op?

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

- Meer In de meeste wijken verwachten inwoners geen grote verbeteringen of verslechtingen van de wijk. Alleen inwoners van De Hoogte en Indische buurt verwachten een achteruitgang.
- Over het onderhoud van de openbare ruimte is de tevredenheid flink lager in De Hoogte dan tijdens de vorige meting. Dit blijkt ook volgens de schouw.
- De parkeerdruk is in het hele gebied hoog. In de wijken met veel studenten ervaren inwoners een afname van de verkeersveiligheid en vaker overlast van gestalde fietsen.
- In Indische buurt, De Hoogte, Oranjebuurt en Noorderplantsoenbuurt is een sterkere toename dan gemiddeld van het aantal inwoners dat moeite heeft met rondkomen.
- In deze wijken en in Oosterparkwijk zien we een daling in de ervaren (mentale) gezondheid.
- De sociale samenhang in Oranjebuurt en Noorderplantsoenbuurt lijkt af te nemen.

PROGNOSE

- In de Oude Wijken is er een verwachte toename van 7.500 inwoners tot 2042 naar 52.500 inwoners: vooral in Oosterparkwijk (+7.500) en Professorenbuurt (+550). In de overige wijken verwachten we kleinere toe- of afnames (100-150 inwoners).
- Tot 2042 wordt een afname verwacht van het aantal minderjarigen in De Hoogte, Indische buurt en Oranjebuurt.
- Naar verwachting stijgt het aantal 65 tot 74-jarigen tot 2042 alleen in Oosterparkwijk; van 750 nu naar 1.300.
- Het aantal 75-plussers stijgt tot 2042 naar verwachting in alle wijken. In Noorderplantsoenbuurt en Oosterparkwijk wordt dit aantal naar verwachting vier keer zo veel.
- Ook het aantal woningen stijgt tot 2030 met 1.800, waarvan zo'n 1.500 in Stadshavens en Oosterhamrikzone.

AANDACHTSPUNTEN

- De Hoogte en Indische buurt blijven de wijken waar inwoners het minst tevreden zijn over hun wijk. Dan gaat het over het wonen, leven en de beleving van de inwoners. Op veel van die punten is dit sinds de vorige meting ook sterker gedaald dan gemiddeld.
- In De Hoogte en Indische buurt is drugsoverlast een aandachtspunt. In De Hoogte is dit ook meer toegenomen dan gemiddeld sinds de vorige meting.

FEITEN EN CIJFERS

Bevolking

Aantal inwoners	45.128
Aantal woningen	25.763

Leeftijd

Jeugd: t/m 17 jaar	10,4%
Jongeren: 18 t/m 26 jaar	32,5%
Volwassenen: 27 t/m 64 jaar	47,8%
Senioren: 65+	9,3%

Huizen

Corporatiewoningen	41,0%
Huurwoningen	35,3%
Koopwoningen	23,7%
Laag energielabel (E, F, G)	16,0%

Inkomen

Minimahuishoudens	22,2%
Inwoners met moeite met rondkomen	19,6%

Sociaal

Inwoners met prettige omgang buurtgenoten	54,0%
Inwoners met voldoende sociale contacten	90,7%

Veiligheid

Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	23,4%
---	-------

Vertrouwen

Inwoners met veel vertrouwen in gemeentebestuur	34,6%
Inwoners met weinig vertrouwen in gemeentebestuur	15,3%

OPGAVE VOOR GEBIED OUDE WIJKEN 2024 – 2027

Waar moeten we mee aan de slag?

In dit gebied bestaan grote verschillen tussen de wijken, de kansengelijkheid is hoog. De Hoogte, Indische buurt en Oosterparkwijk zijn de meer kwetsbare wijken en vormen met wijken in West een aaneengesloten gebied in het noorden van de stad.

In deze noordelijke wijken wonen onevenredig veel kwetsbare jongeren en volwassenen, er is veel vroegtijdige schooluitval en veel bewoners hebben een stapeling van problemen. Daarom is het noodzakelijk om, daar waar het niet goed gaat, vroegtijdige signalen op te pikken en preventief te handelen. We moeten er voor zorgen dat ieders talent tot bloei komt en jeugdigen op te leiden tot de vakmensen van de toekomst. Daarvoor is een doorgaande leer- en ontwikkellijijn van -9 maanden t/m 27 jaar nodig.

We zien een stapeling van problematiek rondom armoede, werkloosheid en schulden. Daarnaast is de kwetsbare positie waarin jongeren en volwassenen zitten vaak de oorzaak van overlast gevend gedrag en criminaliteit. Meer inwoners moeten een betaalde baan of een eigen stabiel inkomen hebben. Samen moeten we er voor zorgen dat er plekken in de wijk zijn waar bewoners naar elkaar omkijken. Nabijheid van werk is een belangrijke voorwaarde om aan de slag te gaan.

Ook de fysieke leefomgeving geeft aanleiding tot zorgen. In Groningen-Noord bestaat een flink deel van de woningvoorraad uit sociale huurwoningen. De waardering van de kwaliteit van de woningen is laag. Op energetisch vlak blijft de woningvoorraad ook achter. Inwoners vertrekken snel uit deze wijken zodra de bestaanszekerheid verbetert. We moeten daarom de woningvoorraad van de noordelijke wijken in samenhang met de rest van de gemeente zien. Dat geeft lucht in Groningen-Noord en zorgt voor gemengde wijken.

Met onze wijkvernieuwing in De Hoogte en Indische buurt werken we goed samen met bewonersorganisaties, wijkbedrijven, de WIJ en corporaties. Dit werpt z'n vruchten af. In beide wijken is de betrokkenheid bij de buurt en sociale samenhang verbeterd. Zodra er sprake is van sloop/nieuwbouw of verduurzaming van woningen pakken we ook de openbare ruimte aan zodat er weer een sociaal veilige leer- en leefomgeving ontstaat.

Met de maatschappelijke coalitie voor Groningen-Noord hebben we de ambitie geformuleerd dat bewoners kunnen meedoen en dat kinderen met aandacht kunnen opgroeien. Dat zij ervan uit kunnen gaan dat de hele gemeenschap hen ondersteunt.

En dat, als dat nodig is, ook de instanties er voor hen zijn, met onverdeelde aandacht en met hun beste mensen. We moeten ervoor zorgen dat mensen voor zichzelf kunnen zorgen, door te leren of te werken. Daarom moeten mensen in een fijn huis kunnen wonen in een prettige buurt, waar je naar je burens omkijkt en waar je veilig bent en je veilig voelt, thuis en op straat. Deze ambitie hebben we uitgewerkt in vier samenhangende thema's: Veilig zijn, Leren, Werken en Wonen.

Kostverloren kent een concentratie van kwetsbare personen waar aandacht voor nodig is. De buurt kenmerkt zich echter ook door een stevig organiserend vermogen en actieve organisaties waardoor er veel veerkracht is.

In de Schildersbuurt, Professorenbuurt, Oranjebuurt en Noorderplantsoenbuurt vinden we een groot aandeel hoogopgeleiden, de inkomens zijn hoger dan gemiddeld, en kinderen groeien op in een situatie waar gezondheid, opleiding en leefstijl hoger is dan gemiddeld. Het samenleven tussen student en andere wijkbewoners staat hier echter onder druk. Daarnaast staat het gebruik van de openbare ruimte in deze wijken onder druk door een hoge parkeerdruk van auto's en fietsen, meer betrokkenheid van bewoners bij de eigen buurt in een dichtbebouwde omgeving. Hier is het prettig samenleven tussen alle bewonersgroepen een belangrijke opgave. Een actievere rol van bewoners bij de besluitvorming over initiatieven past hier bij.

DOELSTELLINGEN

Wat willen we bereiken?

Met de maatschappelijke coalitie voor Groningen-Noord hebben wij als doel om binnen de Hoogte, de Indische Buurt en de Oosterparkwijk de kloof met andere wijken te dichten. We streven ernaar om de leefbaarheid en veiligheid in Groningen-Noord dichterbij het stedelijk gemiddelde te brengen.

- We willen dat meer inwoners regie hebben over het eigen leven en kunnen voor zichzelf zorgen en hulp organiseren als het nodig is.
- Meer inwoners hebben een sterk sociaal netwerk waarop ze kunnen terugvallen
- Meer inwoners voelen zich betrokken bij de eigen buurt en kunnen meedoen aan de ontwikkeling van hun buurt
- Meer inwoners hebben meer vertrouwen hebben in de lokale overheid en maatschappelijke instanties en voelen zich gehoord en gezien
- Minder kinderen en jongeren hebben leer- en ontwikkelingsachterstanden. Meer kinderen en jongeren leren op een manier die past en waarmee ze vooruit komen. Meer jongeren hebben een passende startkwalificatie en stromen in op de arbeidsmarkt
- Meer inwoners hebben een betaalde baan. Meer inwoners hebben een eigen, voldoende en stabiel inkomen, zodat ze goed kunnen rondkomen. Minder bewoners hebben problematische schulden die de eigen regie in de weg staan
- Meer inwoners hebben een passende en betaalbare woning. De woningvoorraad is kwalitatief beter met meer duurzame, energiezuinige woningen. De omgeving en voorzieningen in de wijken sluiten beter aan op de behoeften en wensen van bewoners
- Meer inwoners voelen zich veilig, zowel thuis als in hun leefomgeving. Er is minder overlast gevend, ondermijnend en crimineel gedrag. Kwetsbare bewoners worden weerbaar en beschermd tegen ongewenst gedrag en criminaliteit.

In het uitvoeringsprogramma Mooie Wijken hebben we voor de Indische buurt en De Hoogte de volgende doelstellingen afgesproken:

- In 2030 groeien alle kinderen op in een gezonde, groene en uitdagende woonomgeving;
- In 2030 groeien alle kinderen op in een wijk waar armoede tot onder het Gronings gemiddelde is teruggebracht;
- In 2030 beginnen kinderen zonder achterstand op een van de super scholen in de wijk.

-
- We hebben aandacht voor plekken waar de openbare ruimte schaars is en bewoners dichterbij elkaar wonen. We willen de verkeersoverlast tegengaan, dit is in De Hoogte, Indische buurt en Professorenbuurt het hoogst. We zetten in op het verminderen van geluidsoverlast door studenten in voornamelijk de Schildersbuurt en de Indische buurt. We versterken de sociale cohesie en bewonersbetrokkenheid in de Oranjobuurt en Noorderplantsoenbuurt. We betrekken bewoners actief bij keuzes en initiatieven voor en door de wijk.
 - Voor het prettig samenleven in straten, buurten en wijken zijn ontmoetingsplaatsen, sportvoorzieningen, flexwerkplekken, activiteiten en voorzieningen nodig voor kinderen en volwassenen. We willen dat initiatieven hieraan bijdragen zodat sociale netwerken binnen de wijken versterken. We willen dat het aantal mensen dat naar elkaar omkijkt groeit.
 - We werken samen met buurtbewoners waarbij we aansluiten bij dat wat er al is, de energie, de veerkracht en het talent binnen de wijk.

CONTACTGEGEVENS

Gebiedsmanager:	Nienke Alkema	nienke.alkema@groningen.nl
Gebiedssecretaris:	Robert Bleeker	robert.bleeker@groningen.nl
Projectmanager wijkvernieuwing:	Pascal Roemers	pascal.roemers@groningen.nl